

[AULA D'ECOLOGIA] Migracions humanes en l'antiguitat: lliçons per a avui?

Albert Punsola (/autor/albert-punsola-44)

20/04/2006

Més informació sobre l'aula d'ecologia, [aquí](http://sostenible.cat/node/107637) (http://sostenible.cat/node/107637). Les migracions humanes en el món antic ha estat el tema triat per cloure l'edició d'enguany de l'onzè cicle de conferències Aula d'Ecologia que s'ha desenvolupat durant els mesos de febrer, març i abril a la Casa Elizalde de Barcelona amb el suport de l'ajuntament de la ciutat. La darrera conferència ha estat pronunciada per Xavier Aquilué, doctor en arqueologia i història antiga per la Universitat de Barcelona i director de la seu d'Empúries del Museu d'Arqueologia de Catalunya. Si bé l'exposició ha tingut com a eix fonamental una mirada històrica, el doctor Aquilué ha proposat algunes reflexions sobre les migracions en el món actual a partir de les experiències del passat llunyà. **El concepte de migració** Primerament, el conferenciant ha volgut fixar clarament el concepte de migració. No es pot parlar amb propietat de migracions en les fases en què el ser humà es movia continuament d'un indret a l'altre a la recerca de menjar o millors condicions de vida. El nomadisme no és equivalent de migració. Tal i com ha assenyalat Xavier Aquilué, 'el concepte de migració té sentit quan les comunitats humanes adopten el sedentarisme; això succeeix per primer cop entre el 7000 i el 8000 AC i al Mediterrani, més tard, cap al 6000 AC'. Establir vincles amb un indret determinat per part d'una població és el que permet dir que en un moment determinat hi ha migracions. Sobre les migracions tant en el món prehistòric com en el món antic, no se'n tenen dades numèriques globals i precises per qüestions obvies de manca d'estadístiques de la població -tot i que els romans van portar alguns comptes parcials. Avui per exemple, se sap perfectament que dels aproximadament 6.500 milions d'habitants del planeta, 191 milions són immigrants. El que tenen en comú els migrants de totes les èpoques són les causes que com ha apuntat Aquilué -són fonamentalment econòmiques'. Més endavant però ha parlat també de causes bèl·liques. **Grècia i Roma: dos models** Xavier Aquilué ha caracteritzat dos models de migracions que corresponen a la civilització grega i la romana respectivament. El primer, el grec, es basava en la migració de persones que fundaven colònies per tot el Mediterrani, mogudes per l'ànima de millorar la seva situació econòmica a través del comerç ja que a Grècia, entre els segles VII i VIII AC, es va produir una crisi de gran abast en l'accés a la terra. La característica principal d'aquest model migratori era que els grecs mantenien la seva cultura en el lloc de destí però no destruïen l'autòctona. 'La prova és que els ibers van sobreviure als grecs'. Era un model basat en 'l'enriquiment mutu a través del comerç' on no hi havia necessitat de victòries militars. Segons Aquilué, 'en aquest model no hi ha un trencament ni un xoc entre cultures sinó un pacte on queda exclosa la violència'. I ha afegit que: 'el més interessant és que la cultura més avançada, en aquest cas la grega, introdueix elements que fan progressar la cultura local sense anul·lar-ne la personalitat'. El model romà és completament diferent. Es tracta d'un gran imperi que vol controlar de forma efectiva tot el territori on s'expandeix i ho fa a través de la força dels exèrcits. 'Es produeixen moviments de població forçats amb deportacions massives dels pobles conquerits que són redistribuïts per tot el territori imperial, a més són obligats a abandonar la seva llengua i la seva cultura i a romanitzar-se completament', ha destacat Aquilué. Igualment, ha explicat que les recerques fetes a Tarragona -ciutat clau en l'entramat del poder romà- demostren que a la ciutat 'hi havia persones procedents de tots els punts de l'imperi de Roma i no només de la península itàlica o la península ibèrica. Aquilué ha desmentit la tradicional interpretació històrica sobre el fet que els anomenats bàrbars van destruir l'imperi romà: 'aquests pobles es van anar

introduint en el territori de l'imperi però no com a invasors' i ha dit que 'avui sabem que les migracions germàniques volen incorporar-se a les estructures de l'imperi'. Roma va patir una decadència en les seves estructures de poder i els pobles germànics van continuar amb els mateixos patrons de conducta i mètodes de treball apresos dels romans. Es produeix un canvi polític significatiu però a l'Europa del Sud, els migrants germànics van adoptar el llatí. El doctor Aquilué ha assenyalat que 'la paradoxa és que hi ha romans que diuen tenir por dels bàrbars però els seus pares encara no s'havien romanitzat'. Aquest fenomen, en un context molt diferent, es repeteix en el segle XXI quan alguns sectors de població assimilats de fa molt poc a una cultura i una llengua rebutgen amb més força 'l'estranger' que no pas altres sectors de població amb fortes arrels autòctones des de generacions. La lliçó que cal extreure és que la nostra realitat històrica es basa en les migracions i que les condicions que causen les migracions continuen vigents avui en dia. Sobre aquesta constatació, el doctor Xavier Aquilué ha afirmat que 'costa d'entendre com encara no s'han establert mecanismes per fer divulgar el fenomen de les migracions amb tots els seus matisos' i ha tancat la seva intervenció en un to més aviat pessimista tot dient que 'la lliçó de la història no està servint de moment perquè com a societat siguem millors'.

Adjunt**Mida** Foto: A.P.

43.39

(https://www.sostenible.cat/sites/sostenible.cat/files/public/migraciudades/img/migracionsaulaecologiap.jpg) KB

Share 0

Tuit

 (https://plus.google.com/share?url=https%3A//www.sostenible.cat/noticia/aula-decologia-migracions-humanes-en-lantiguitat-llicons-per-a-avui-0) (https://www.sostenible.cat/print/noticia/aula-decologia-migracions-humanes-en-lantiguitat-llicons-per-a-avui-0)

Relacionats

Butlletí

Correu electrònic *[Enviaments anteriors \(/newsletter/sostenible\)](/newsletter/sostenible)

(/)

Revista de la **xarxa** de ciutats
i pobles cap a la sostenibilitat

**Diputació
Barcelona**<http://www.diba.cat>[Arxiu \(/arxiu\)](/arxiu)

[Continguts per categoria \(/tagclouds/chunk/3\)](/tagclouds/chunk/3)

[Continguts per etiqueta \(/tagclouds/chunk/1\)](/tagclouds/chunk/1)

[Continguts per municipi \(/tagclouds/chunk/2\)](/tagclouds/chunk/2)

[Avís legal \(http://www.diba.cat/avislegal\)](http://www.diba.cat/avislegal)

[Contacte \(/formulari/contacte\)](/formulari/contacte)

[RSS \(https://www.sostenible.cat/pagina/rss#overlay-context=\)](https://www.sostenible.cat/pagina/rss#overlay-context=)

[https://www.facebook.com/Sosteniblecat-146513494888\)](https://www.facebook.com/Sosteniblecat-146513494888)

[http://www.twitter.com/xarxasost\)](http://www.twitter.com/xarxasost)

[http://youtube.com/xarxasost\)](http://youtube.com/xarxasost)

[\(rss.xml\)](#)